

Παπαθεοδώρου (ΜΠΕ) : Σημαντικές και με αποτέλεσμα οι εκστρατείες ενημέρωσης των πολιτών για την πλαστική σακούλα

«θεωρώ ότι πλέον μπορούμε να λέμε, πως οι εκστρατείες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών για τη μείωση της πλαστικής σακούλας είναι πάρα πολύ σημαντικές και έχουν απόκριση στο θαλάσσιο περιβάλλον. Και αυτό νομίζω ότι το αποδείξαμε με τα αποτελέσματα του τριετούς ευρωπαϊκού έργου Life Debag, που υλοποιήθηκε στο νησί της Σύρου.»

Αυτά τονίζει μεταξύ άλλων, μιλώντας στο Αθηναϊκό – Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων, ο καθηγητής του Τμήματος Γεωλογίας του Πανεπιστημίου Πατρών και διευθυντής του Εργαστηρίου θαλάσσιας Γεωλογίας και Φυσικής Ωκεανογραφίας, Γεώργιος Παπαθεοδώρου.

Μάλιστα, όπως προσθέτει, «τα αποτελέσματα του έργου θα φανούν χρήσιμα και στη σχεδίαση όλων των δράσεων από δω και πέρα, σε σχέση με το συνολικό ποσό που έχει προκύψει από το περιβαλλοντικό τέλος για την πλαστική σακούλα.»

Αναφερόμενος στο ευρωπαϊκό έργο που υλοποιήθηκε στην Σύρο, λέει στο ΑΠΕ – ΜΠΕ ότι «επί τρία χρόνια γινόταν μία εντατική εκστρατεία ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης και ταυτόχρονα είχαμε εγκαταστήσει για πρώτη φορά ένα πολύ σοβαρό σύστημα παρακολούθησης των ακτών και του πυθμένα της θάλασσας, σε επιλεγμένες περιοχές της Σύρου.»

Όπως εξηγεί, «χρησιμοποιήσαμε και καινοτόμες προσεγγίσεις, δηλαδή υποβρύχια οχήματα, εναέρια οχήματα drones για να πετάνε πάνω από τις ακτές και να εντοπίζουν τα απορρίμματα, καθώς και συστηματικές καταγραφές, οι οποίες έγιναν με ευρωπαϊκά

πρωτόκολλα και τώρα μπορούμε να πούμε, ότι έπειτα από περίπου τρία χρόνια εκστρατείας έχουμε βρει μία πολύ σημαντική μείωση των θαλάσσιων απορριμμάτων και συγκεκριμένα της πλαστικής σακούλας τόσο στις ακτές, όσο και στον πυθμένα επιλεγμένων κόλπων της Σύρου.»

«Και αυτό δείχνει», συνεχίζει μιλώντας στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο κ. Παπαθεοδώρου, «ότι αν μία εκστρατεία σχεδιαστεί ολοκληρωμένα, δίνει πολύ σοβαρά αποτελέσματα και έχω την άποψη ότι αξίζει τον κόπο ένα μέρος των χρημάτων που συγκεντρώθηκαν από το περιβαλλοντικό τέλος, να επιστρέψουν στους πολίτες με τη μορφή εκστρατειών ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης σε όλη τη χώρα.»

Σύμφωνα με τον καθηγητή, «θα μπορούσε να γίνει μία εκστρατεία ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης και για τα πλαστικά μιας χρήσης, αφού πλέον υπάρχει και η σχετική ευρωπαϊκή οδηγία.»

Απαντώντας στο ερώτημα, για το κατά πόσο είναι ευαισθητοποιημένοι οι πολίτες, σχετικά με τη προστασία του θαλασσίου περιβάλλοντος από τα πλαστικά, ο Γεώργιος Παπαθεοδώρου επισημαίνει στο ΑΠΕ – ΜΠΕ ότι «οι πολίτες είναι συνειδητοποιημένοι σε ένα βαθμό, αλλά θα πρέπει να τονισθεί η σύνδεση όλων αυτών των δράσεων, καθώς και της ΚΥΑ για τον περιορισμό της πλαστικής σακούλας στο θαλάσσιο περιβάλλον.»

«Ένας στόχος του έργου», τονίζει, «ήταν να αναδείξει το πρόβλημα της πλαστικής σακούλας με το θαλάσσιο περιβάλλον, γιατί εκεί έχουμε ένα πολύ σοβαρό περιβαλλοντικό πρόβλημα» και εξηγεί: «Νομίζω ότι οι πολίτες δεν είναι απόλυτα ενημερωμένοι για τις επιπτώσεις των πλαστικών στο θαλάσσιο περιβάλλον, δηλαδή θεωρούν ότι είναι κάτι το οποίο περιορίζεται στα όρια των σούπερ μάρκετ, του λιανεμπορίου και στη διαχείριση των απορριμμάτων, χωρίς να έχουν ίσως την απαραίτητη ενημέρωση για την απευθείας σύνδεση αυτού του προβλήματος με το θαλάσσιο περιβάλλον της χώρας μας και αυτό ακριβώς το στοιχείο θεωρώ ότι θα πρέπει να τονισθεί σε εκστρατείες ενημέρωσης.»

Όσον αφορά στην επιλογή της Σύρου για την υλοποίηση του

ευρωπαϊκού προγράμματος, ο καθηγητής λέει στο ΑΠΕ – ΜΠΕ ότι «την επιλέξαμε, επειδή το νησί είναι το διοικητικό κέντρο των Κυκλάδων, δηλαδή σημαντική τουριστική περιοχή, αλλά και για το γεγονός ότι ο δήμος της Σύρου έχει ένα καλό σύστημα αποκομιδής απορριμμάτων.»

«Παρ’ όλα αυτά», συνεχίζει ο Γεώργιος Παπαθεοδώρου, «οι πολίτες ενημερώθηκαν και μετά την ενημέρωση που έγινε, είδαμε πολύ σημαντικά αποτελέσματα.»

Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια του έργου που υλοποιήθηκε από το Πανεπιστήμιο Πατρών (συντονιστής), την Οικολογική Εταιρεία Ανακύκλωσης, την TERRANOVA ΕΠΕ, το Δίκτυο ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ SOS και το Ινστιτούτο Αστικού Περιβάλλοντος και Ανθρώπινου Δυναμικού του Παντείου Πανεπιστημίου, διαπιστώθηκε μείωση των πλαστικών σακουλών στις παραλίες της Σύρου πάνω από 70%, ενώ πάνω από 20% ήταν η μείωση της συμβολής των πλαστικών σακουλών στο φορτίο απορριμμάτων στον πυθμένα του κόλπου της Ερμούπολης.

Επίσης, πέρα από τα αποτελέσματα του προγράμματος, όσον αφορά στην πολύπλευρη ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας της Σύρου, αλλά και σε εθνικό επίπεδο, το πρόγραμμα συνέβαλε ακόμη στη διαμόρφωση της ΚΥΑ για την μείωση της χρήσης της πλαστικής σακούλας, η οποία εφαρμόζεται εδώ και ένα χρόνο.

Στο μεταξύ, κατά τη διάρκεια ημερίδας που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα για τα τελικά αποτελέσματα του έργου, παρουσιάστηκαν εκτιμήσεις τεσσάρων περιβαλλοντικών οργανώσεων, εκ των οποίων δύο αποτελούν εταίρους του Life Debag.

Σύμφωνα με αυτές τις εκτιμήσεις, «η χρήση της πλαστικής σακούλας σε όλη την Ελλάδα έχει μειωθεί σε τεμάχια κατά περίπου 54% και σε ποσότητα πλαστικού κατά περίπου 42%, ενώ αναμένονται τα επίσημα στοιχεία του ειδικού μητρώου του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης, για να καταλήξουμε στο ακριβές ποσοστό μείωσης για το 2018.»

Επίσης, αναφέρθηκε ότι «η εκτιμώμενη μείωση θα μπορούσε να

ήταν ακόμη μεγαλύτερη εάν είχαν υιοθετηθεί δύο επιπλέον προτάσεις του Life Debag, δηλαδή η μη εξαίρεση από το ανταποδοτικό τέλος των περιπτέρων και των υπαίθριων αγορών, καθώς και η υλοποίηση, κατά τη διάρκεια του 2018, ενός ολοκληρωμένου προγράμματος ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης.»

Επιπλέον, αναφέρθηκε ότι «η προώθηση “χοντρών” πλαστικών σακουλών 50-70μm, οι οποίες δεν καλύπτονται από το περιβαλλοντικό τέλος, μειώνει την αποτελεσματικότητα της ΚΥΑ.»

Ακόμη, κατά τη διάρκεια της ίδιας ημερίδας παρουσιάστηκε το έργο του Life Debag σε αριθμούς:

- Τρεις «εβδομάδες χωρίς πλαστικές σακούλες» στη Σύρο.

- Επτά συναντήσεις εμπλεκόμενων εταιρών με εκατοντάδες συμμετέχοντες.

- 6.909 μαθητές από 56 σχολεία σε έξι περιοχές (Σύρος, Πάρος, Νάξος, Μύκονος, Αττική και Θεσσαλονίκη) παρακολούθησαν τις εκπαιδευτικές παρουσιάσεις.

- Ενημερώθηκαν 175 ξενοδοχεία και ενοικιαζόμενα δωμάτια στη Σύρο και τοποθετήθηκαν 4.082 ενημερωτικά φυλλάδια σε οκτώ γλώσσες.

- Υπεγράφησαν 220 εθελοντικές συμφωνίες από τους ιδιοκτήτες τοπικών καταστημάτων.

- 13.800 επαναχρησιμοποιούμενες υφασμάτινες σακούλες έχουν

διανεμηθεί στους κατοίκους και τους επισκέπτες του νησιού.

– 5.100 θεάσεις του τηλεοπτικού σποτ του έργου στο YouTube.

– Περισσότερες από 560.000 θεάσεις και 6.650 κοινοποιήσεις του τηλεοπτικού σποτ μέσω των καναλιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

– 36.931 άτομα επισκέφθηκαν την επίσημη ιστοσελίδα του προγράμματος.

– 2.967 θεάσεις των επτά βίντεο που παρουσιάζουν τους στόχους και τις δραστηριότητες του έργου.

Κατά το πρόγραμμα εντατικής παρακολούθησης του θαλάσσιου περιβάλλοντος της Σύρου έγιναν σε χρονικό διάστημα 2,5 ετών, 17 δειγματοληψίες απορριμμάτων στις παραλίες και τον πυθμένα επιλεγμένων κόλπων του νησιού.

Επίσης, συλλέχθηκαν και καταγράφηκαν 60.230 απορρίμματα στις παραλίες του νησιού, από τα οποία 2,223 (3,7%) ήταν πλαστικές σακούλες από σούπερ μάρκετ και καταστήματα λιανικού εμπορίου.

Ακόμη, εντοπίστηκαν και ταξινομήθηκαν 3.100 απορρίμματα από τη βιντεοσκόπηση του πυθμένα από τα οποία τα 306 (8,5%) ήταν πλαστικές σακούλες από σούπερ μάρκετ και καταστήματα λιανικού εμπορίου.

Μιλώντας στην ίδια ημερίδα ο Dr. Francois Galgani από το Γαλλικό Ινστιτούτο Θαλασσιών Ερευνών, ο οποίος είναι επικεφαλής της τεχνικής ομάδας για τα θαλάσσια απορρίμματα στην Ευρώπη και επικεφαλής του UN ENV/ UNESCO/ IMO group of

experts (GESAMP) για τα πλαστικά στο περιβάλλον, τόνισε μεταξύ άλλων: «Χρειάστηκαν δεκαετίες μέχρι “να ανεβεί” το ζήτημα στην πολιτική ατζέντα. Όταν πριν από 30 χρόνια μάζευα σκουπίδια από τις παραλίες της Κορσικής για να τα αναλύσω, με θεωρούσαν γραφικό. Το ζήτημα άρχισε σιγά – σιγά να κερδίζει το ενδιαφέρον των ερευνητών και τελικά “μπήκε στο τραπέζι” από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με τη θέσπιση στρατηγικής για τα πλαστικά και τη θαλάσσια ρύπανση. Σήμερα, ερευνητικά προγράμματα, όπως το Life Debag στην Ελλάδα, εκτυλίσσονται σε όλη την Ευρώπη, φέρνοντας στο φως πολύτιμα νέα στοιχεία.»

Τέλος, απαντώντας ο Γεώργιος Παπαθεοδώρου στο ερώτημα, αν οι φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης μπορούν να πάρουν πρωτοβουλίες για την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση των πολιτών, σημείωσε:

«Θεωρώ ότι η τοπική αυτοδιοίκηση πρέπει οπωσδήποτε να πάρει πρωτοβουλίες, καθώς και ένα κομμάτι της χρηματοδότησης από το περιβαλλοντικό τέλος, αφού μπορεί να λειτουργήσει στρατηγικά στην περιοχή της και να συντονίζει εκστρατείες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης. Επίσης, ως Life Debag, έχουμε κάνει την πρόταση ένα τμήμα της χρηματοδότησης να οδηγηθεί στα ινστιτούτα και στα πανεπιστήμια, ώστε να αναπτύξουν νέες τεχνολογίες και νέες τεχνικές, οι οποίες θα μπορούν να βοηθήσουν στην προσπάθεια που γίνεται.»

Πηγή: **ΑΠΕ ΜΠΕ**